

Hankkeen julkinen nimi	Kuhmon Toivo: toivoa, toimintaa ja terveyttä
Hakemusnumero	210453
Valintakokouksen päivämäärä	21.1.2026
Hakijan virallinen nimi	Kuhmon Työvire ry
Osatoteuttajat	-
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.4.2026
Päätymispäivämäärä	31.3.2029
Käsittelijä	Verna Piirainen

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Kuhmon TOIVO -hanke on Kuhmon työllisyyttä ja kuntalaisten sosiaalista osallisuutta edistävä hanke, joka kohdistuu erityisesti työelämän ulkopuolella oleviin henkilöihin. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa osallistujien työ- ja toimintakykyä sekä edistää heidän polkuaan kohti työelämää, Kuhmon yrityksissä tapahtuvaa palkkatyötä sekä yhteiskunnallista osallisuutta.

Hankkeen keskeiset toimenpiteet alkavat osallistujien elämäntilanteen kokonaisvaltaisella kartoituksella, jossa arvioidaan muun muassa työ- ja toimintakykyä sekä elämäntilanteeseen liittyviä haasteita. Tämän pohjalta suunnitellaan yksilölliset tukitoimet ja ohjaukset, joilla pyritään vastaamaan kunkin osallistujan tarpeisiin.

Sisällöllisesti Kuhmon TOIVO -hanke hyödyntää laajasti aiempien (työllisyys)alueellisten toteutettujen viitehankkeiden, kuten Kujelma, Hyvä arki ja LUMI, toimintamalleja ja tuloksia. Näissä hankkeissa on kehitetty taide-, kulttuuri- ja luontolähtöisiä menetelmiä, jotka tukevat osallisuutta, elämänhallintaa ja hyvinvointia. Kuhmon TOIVO -hanke jatkaa näiden menetelmien pilotointia ja juurruttamista osaksi palvelukokonaisuutta.

Hankkeen toiminta rakentuu vahvalle monialaiselle yhteistyölle, johon osallistuvat muun muassa työllisyysohjaajat, sosiaalipalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, seurakunta sekä kuntouttavan työtoiminnan toimijat. Tämä verkosto mahdollistaa kokonaisvaltaisen tuen tarjoamisen osallistujille, jotka voivat tarvita monenlaisia palveluja ja ohjausta.

Toimenpiteiden tavoitteena on paitsi edistää työllistymistä myös vahvistaa osallistujien osallisuutta omaan elämäänsä ja yhteiskuntaan laajemmin. Hanke tukee yksilöiden itsemääräämisoikeutta, sosiaalista vahvistumista ja kykyä löytää omat voimavaransa. Lisäksi hankkeessa pyritään aktiivisesti työllistämään osallistujia myös palkkatyöhön paikallisissa yrityksissä. Hanke pyrkii vaikuttamaan ylisukupolvisen syrjäytymiseen, hyvinvointieroihin ja sosioekonomisiin haasteisiin sekä korjaavasti että ennaltaehkäisevästi. Kuhmon TOIVO-Hankkeen innovatiivisena viitekehyksenä käytetään Daniel P. McAdamsin elämäntarinäteoriaa, jonka mukaan ihmisen identiteetti rakentuu tarinaksi yksilön omista elämäkokemuksista käsin. Tämä teoria korostaa identiteetin jatkuvaa muotoutumista ja merkityksellisten kertomusten roolia yksilön hyvinvoinnissa ja elämänhallinnassa.

McAdamsin teoria tuodaan hankkeessa käytäntöön esimerkiksi ohjauksen ja ryhmätoiminnan osana. Hankeosallistujia tuetaan tunnistamaan ja sanoittamaan omaa elämäntarinaansa – ei vain menneisyyden vaikeuksia, vaan myös selviytymistä, voimavaroja ja tulevaisuuden mahdollisuuksia. Näin osallistujia autetaan rakentamaan eheämpää ja toiveikkaampaa käsitystä itsestään ja tulevaisuudestaan. Oman tarinan jäsentäminen toimii välineenä identiteetin vahvistamisessa, itsearvostuksen lisäämisessä ja omien kykyjen tunnistamisessa. Samalla se luo pohjan yksilöllisille ja realistisille tavoitteille kohti työelämää ja yhteiskunnallista osallisuutta. McAdamsin teorian käyttö antaa hankkeelle selkeää uutuusarvoa ja avaa uuden näkökulman siihen, miten työllisyyttä ja hyvinvointia voidaan tukea psykososiaalisesti merkityksellisellä tavalla.

Kokonaisuudessaan Kuhmon TOIVO -hanke muodostaa hankkeen tuottamien palvelujen ja hankeosallistujien identiteettityöhön liittyvän intensiivisen ohjauksen yhdistelmän, jossa työelämään tähtäävät toimet nivoutuvat osaksi laajempaa hyvinvoinnin ja osallisuuden kehittämistä. Tämä lisää hankkeen vaikuttavuutta ja kohentaa kuntalaisten hyvinvointia Kuhmossa hankkeen toiminta-alueella.

Hankkeen kohderyhmät:

Hankkeen varsinainen kohderyhmä koostuu neljästä osaryhmästä. Mainitut osaryhmät ovat seuraavat:

- 1) pisimpään työttömänä olleet työnhakijat,
- 2) työmarkkinoiden ulkopuolella olevat työ- ja toimintakyvyltään heikot henkilöt,
- 3) työtä kohti kuntoutuvat henkilöt sekä
- 4) Kuhmoon paluu- ja tulomuuttavat vailla työtä olevat henkilöt.

Osallistuvia yrityksiä 8 kpl; osallistuvia henkilöitä 240, joista työttömiä 184 (pitkäaikaistyöttömiä 146) ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevia 56.

Hankkeen toimenpiteet:

1) Elämäntilanteen kokonaiskartoitus ja jatkuva arviointi

Hanke käynnistyy osallistujien elämäntilanteen kokonaiskartoituksella, jonka avulla tunnistetaan yksilölliset tarpeet, joihin hankkeen toimenpiteillä voidaan vastata. Kartoituksia tehdään koko hankkeen ajan ja niitä päivitetään osallistujien elämäntilanteen muuttuessa. Näin varmistetaan, että toimenpiteet vastaavat ajankohtaisiin tarpeisiin.

Hankkeen tarkempi toimenpide- ja aikataulusuunnittelu käynnistyy heti hankkeen alussa, ja toimintaa kehitetään joustavasti koko hankekauden ajan osallistujien palautteen ja tarpeiden perusteella. Osaa toimenpiteistä toteutetaan ostopalveluina, jotka kilpailutetaan joko tarjouspyynnöillä tai hintavertailun avulla. Vaikuttavimmat toimenpiteet pyritään juurruttamaan osaksi Kuhmon Työvire ry:n pysyvää toimintaa jo hankkeen aikana. Kuhmon työllisyyden edistämisen toimijakentässä on myös olemassa pitkä, vuodesta 2012 lähtenyt hankeosaamisen kaari, ja tämän kaaren kautta kertynyttä kokemusta hyödynnetään myös Kuhmon Toivo -hankkeessa.

2) Identiteettityö ja aktiivisen toimijuuden tukeminen

Hanke tukee osallistujien siirtymistä pitkäaikaistyöttömän roolista kohti aktiivisen työnhakijan ja lopulta työllisen identiteettiä. Tämä tapahtuu Dan P. McAdamsin narratiivisen identiteettiteorian pohjalta. Osallistujia tuetaan kokeilemaan uutta rooliaan merkityksellisenä ja arvostettuna kuntalaisena.

Hanketyöntekijöillä on rinnalla kulkijan rooli. He kannustavat, motivoivat ja tukevat osallistujia läpi koko hankkeen. Identiteettimuutosta tuetaan muun muassa:

- a) tavoitetyöskentelyllä (pienet askeleet kohti suurempaa tavoitetta),
- b) reflektioilla keskusteluilla,
- c) symbolisella vahvistuksella (esim. osaamistodistukset, ryhmätarinat),
- d) tarinallistamisella (oman narratiivin rakentaminen kirjoittamalla, keskustellen tai ryhmässä),
- e) sekä ostopalveluilla hankittavien asiantuntijoiden tuella.

3) Toivon ja luottamuksen rakentaminen

Hanke vahvistaa osallistujien kokemusta siitä, että tulevaisuudelta voi odottaa jotain hyvää. Toivo nähdään mielentilana, joka voi johtaa luottamukseen ja optimismiin – siihen, että asiat voivat kääntyä paremmiksi. Tähän pyritään:

- henkilökohtaisilla keskusteluilla, joissa jäsennetään omaa tilannetta,
- konkreettisten voimavaralistojen laatimisella (esim. mitä auttaa jaksamaan arjessa),
- ryhmätoiminnalla, jossa "minä-tarinaa" reflektoidaan yhteisesti, sekä
- psykologipalveluilla, jotka hankitaan ostopalveluina.

4) Yhdenvertaista osallisuutta tukevat viikoittaiset ryhmätoiminnot

Osallistujien yhteisöllisyyttä, arjen taitoja ja sosiaalista toimintakykyä kehitetään säännöllisillä ryhmäaktiviteeteilla, kuten:

- a) Viikoittaiset toiminnalliset ryhmät: esim. yhdessä kokkaaminen, ongelmanratkaisutyöpajat.
- b) Koulutukselliset työpajat: CV:n ja hakemusten teko, työnantajatapaamiset.
- c) Osallisuustyöpajat: narratiivin pohdinta McAdamsin teorian mukaisesti.
- d) Identiteettityöpajat: tarinankerrontaa, itsetuntemusta ja tulevaisuusajattelua.
- e) Ryhmätoimintaan tuodaan viikoittain asiantuntijoita eri teemoista, kuten: ravitsemus, sairauksien kanssa eläminen, painonhallinta.

Toiminnot vahvistavat osallistujien tunnetta kuulumisesta, tarjoavat käytännön keinoja oman elämän parantamiseen, ja tukevat siirtymistä kohti työllistymistä tai koulutusta.

Esimerkki osallisuustyöpajan rakenteesta (6 viikon ohjelma):

Viikko, Teema, Työpajan sisältö

- 1 Minä nyt, Tutustuminen, persoonallisuutta kuvaavat sanat (dispositiot)
- 2 Minä ennen, Aikajana: elämän tärkeät tapahtumat
- 3 Minä tulevaisuudessa, Unelmakartta, tulevaisuuskirje
- 4 Minun tarinani, Kirjoittaminen ja musiikki tarinankerronnan välineinä
- 5 Tarinan muutos, Käännekohtat, sankarina esiintyminen
- 6 Jaettu tarina, Ryhmäesitys, yhteisöllinen reflektio

5) Fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä edistävä toiminta

Hanke tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia toimilla, jotka liittyvät mm. luovuuteen, liikuntaan ja arjen taitoihin:

- a) Luovuus ja hyvinvointi: Taideterapia, musiikkiterapia, musiikkiryhmät, mindfulness, luova kirjoittaminen.
- b) Liikunta: Kuntosalit, retket, lajikokeilut. Seuranta askelmittareilla (tavoite: väh. 6000 askelta/päivä). Retket toimivat myös fyysisen kunnon arviointina.
- c) Välinehankinnat: Ostopalveluvaroilla hankitaan mm. polkupyöriä, kävelysauvoja, askelmittareita fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi.

Näiden toimenpiteiden tavoitteena on pysyvän arkiliikuntatavan juurruttaminen ja fyysisen toimintakyvyn parantaminen.

6) Arkielämän haasteisiin vastaaminen teemallisilla tilaisuuksilla

- a) Hanke järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia arjen kannalta olennaisten aiheiden ympärille, kuten:
- b) Yhteiskunta- ja kansalaistaitoihin liittyvä perusjuridiikka (esim. asuminen, sopimukset),
- c) Talouden hallinta (luotot, velat, budjetointi),
- d) Digipalvelujen käyttö.

Taloushaasteet ovat monille todellisuutta. Hanke tarjoaa niihin tukea sekä ennaltaehkäisevästi että korjaavasti. Tavoitteena on ehkäistä taloudesta johtuvia mielenterveysongelmia tarjoamalla oikea-aikaista tukea ja neuvontaa.

Hankkeen tulokset:

Kuhmon TOIVO-hanke saa aikaan merkittäviä muutoksia hankeosallistujien elämäntilanteissa siten, että he voimaantuvat ja siirtyvät kohti avoimia työmarkkinoita. Hankeosallistumisen aikana heidän identiteettinsä kehittyy tukemaan entistä aktiivisempaa ja työorientoituneempaa roolia, mikä edistää heidän yhteiskunnallista ja sosiaalista osallisuuttaan sekä vahvistaa heidän työelämäosallisuutta. Lisäksi he löytävät uusia merkityksiä elämäänsä, parantavat sosiaalista asemaansa, kohentavat fyysistä kuntoa ja omaksuvat liikunnallisia elämäntapoja, jotka tukevat hyvinvointia hankkeen jälkeenkin. Henkinen vahvuus kasvaa ja sosiaalisten verkostojen laajuus lisääntyy. Osallistujien tiedot ja taidot selviytyä suomalaisen 2020-luvun yhteiskunnan vaatimuksista paranevat.

Hankkeessa saavutettavia tuloksia seurataan määrällisesti ja laadullisesti ainakin seuraavilla viidellä tavalla: 1) hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärä, 2) elämäntilanteiden kartoitukset, 3) THL:n kehittämä osallisuusindikaattori, 4) määrällinen siirtyminen kohti työelämää sekä 5) osallistumisfrekvenssi hankkeen toimintoihin.

Hankeosallistujien osallisuuden kokemusta mitataan THL:n osallisuusindikaattorilla, joka koostuu kymmenestä väittämästä. Nämä väittämät kartoittavat vastaajan kokemuksia kuulumisesta, tekemisen merkityksellisyydestä, toimintamahdollisuuksista ja elämänhallinnasta. Vaikka väittämät voidaan teoreettisesti jakaa ulottuvuuksiin, tieteellinen validointi osoittaa niiden muodostavan yhtenäisen faktorirakenteen, joka mittaa kokonaisvaltaista osallisuuden kokemusta. Indikaattorin jatkumo ulottuu osattomuuden kokemuksesta täysimääräiseen osallisuuteen.

Kymmenen osallisuusindikaattorin väittämää ovat:

- 1) Tunnen olevani osa yhteisöäni
- 2) Koen, että minulla on mahdollisuus vaikuttaa omaan elämään
- 3) Tunnen, että minua kuunnellaan
- 4) Minulla on merkityksellisiä sosiaalisia suhteita
- 5) Koen, että tekemiselläni on merkitystä
- 6) Voin osallistua yhteisiin päätöksiin
- 7) Minulla on riittävästi tietoa asioista, jotka vaikuttavat elämään
- 8) Koen voivani hallita arjen haasteita
- 9) Tunnen kuuluvani ryhmään tai yhteisöön
- 10) Olen tyytyväinen omaan toimintamahdollisuuteeni yhteiskunnassa

THL on validoinut edellä kuvatun osallisuusindikaattorinsa sekä laadullisesti että kvantitatiivisesti, ja tämän lisäksi sen käytettävyyden ja luotettavuuden on osoitettu useissa tutkimuksissa eri väestöryhmissä. Mainitun osallisuusindikaattorin käyttö hankkeessa tarjoaa luotettavan ja tieteellisesti perustellun mittarin osallisuuden kokemuksen arvioimiseksi.

Hankkeen aikana kehitetyt ja hyväksi todetut toiminnot pyritään juurruttamaan Kuhmon Työvire ry:n pysyvään toimintaan. Tällä varmistetaan, että hankkeen vaikutukset eivät jää vain yksittäisiksi kokeiluiksi, vaan ne muokkaavat pysyvästi paikallista työllisyyden edistämisen kenttää ja siinä tarjolla olevien palvelujen rakennetta.

Lisäksi Kuhmon TOIVO-hankkeen toimenpiteillä pyritään vähentämään alueellista segregaatiota työllisten ja työttömien välillä, sekä vahvistamaan myös yhteiskunnallista koheesiota. Tämä näkyy ajan myötä mm. alueen työllisyysbarometreissa ja sosiaalipalveluiden kuormituksen pienenemisenä Kuhmossa.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:

Palkkakustannukset 385 736 €

Flat rate 40 % kehittäminen 154 295 €

Nettokustannusarvio yhteensä 540 031 €

Rahoitussuunnitelman jakautuminen:

EU+valtio 432 019 €

Omarahoitus, muu julkinen 108 012 € (STEAn hankeavustus omarahoitusosuuden kattamiseen)

Rahoitussuunnitelma yhteensä 540 031 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	540 031 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	540 031 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	432 019 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (23,5 / 42 p.) tullakseen rahoitetuksi.

Hanke vahvistaa kuhmolaisten pitkäaikaistyöttömien ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien henkilöiden aktiivista toimijuutta ja osallisuutta sekä kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille. Hanke tavoittelee merkittäviä muutoksia hankeosallistujien elämäntilanteissa siten, että he voimaantuvat ja siirtyvät kohti avoimia työmarkkinoita. Hanke tukee yksilölähtöisesti osallistujien osallisuutta ja yhdenvertaisuutta tarjoamalla tukea, ohjausta ja toimintoja, jotka täydentävät mm. työllisyyspalveluita sekä hyvinvointialueen palveluita. Hankkeessa kokeillaan mm. erilaisia taidepainotteisia menetelmiä, jotka ovat alueella uusia toimintamuotoja. Hanke pyrkii edistämään erilaisilla matalan kynnyksen toiminnoilla ja tulevaisuususkon löytymisellä osallistujien pärjäämistä yhteiskunnassa, eriarvoisuuden vähentymistä sekä pidemmällä aikajänteellä myös työllistymistä.

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelmaa 2022–2025: Kainuulaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus kohenevat, samoin eri väestöryhmien väliset terveyserot sekä eriarvoisuus vähenevät alueen sisällä ja koko maahan verrattuna (KAI Hyvinvointi ja työllisyys)

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 23,5 / 42 pistettä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 29.10.2025

Kainuun MYR-sihteeristö 21.1.2026

Kainuun MYR 19.2.2026

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä